

Rekommendation om att investera i barnens framtid

Socialdepartementet

2013-03-22

Dokumentbeteckning

K(2013) 778

Kommissionens rekommendation av den 20.2.2013: Bryta det sociala arvet – investera i barnens framtid

Sammanfattning

Kommissionen presenterade i februari ett initiativ för att främja sociala investeringar för tillväxt och sammanhållning, det s.k. sociala investeringspaketet (se faktapromemoria 2012/13:FPM78). Som en del i detta initiativ föreslås en rekommendation om att motverka ekonomisk och social utsatthet bland barn genom att främja

- *tillgång till tillräckliga resurser* genom att stödja föräldrars deltagande på arbetsmarknaden och säkerställa en skälig levnadsstandard genom en kombination av förmåner;
- *tillgång till tjänster av god kvalitet till en rimlig kostnad* genom investering i barnomsorg och förskola, utbildning och hälso- och sjukvård, trygg och ändamålsenlig boende- och levnadsstandard, stärka stödet till föräldrar och säkerställa att omhändertagna barn får växa upp i en miljö som tillgodoser deras behov;
- *barns rätt till delaktighet* såsom möjlighet att delta i lek, fritid, sport och kulturella aktiviteter, erkänna barns inflytande över sitt eget välbefinnande och skapa förutsättningar för barns delaktighet i beslut som rör deras liv.

Vidare rekommenderas medlemsstaterna att stärka synergier mellan de områden som är särskilt relevanta för social inkludering bland barn liksom att stärka utvecklingen av evidensbaserade metoder genom uppföljning och erfarenhetsutbyte. Inom ramen för Europa 2020-strategin uppmanas medlemsstaterna att överväga nationella mål om minskad ekonomisk och

social utsatthet bland barn utifrån nationella förhållanden liksom att använda sig av det föreslagna uppföljningssystem som bilagts rekommendationen.

2012/13:FPM79

Regeringen ser positivt på att rekommendationen har ett tydligt barnrättsperspektiv liksom betonar det starka sambandet mellan föräldrars möjlighet att arbeta och barnens levnadsförhållanden och därmed vikten av att stödja föräldrars arbetsmarknadsdeltagande.

Regeringen välkomnar också att rekommendationen har ett tydligt förebyggande perspektiv med betoning på åtgärder som förbättrar alla barns välfärd och delaktighet, samtidigt som hänsyn tas till barn i en särskilt utsatt situation. Inriktningen i rekommendationen ligger i många delar väl i linje med FN:s konvention om barnets rättigheter.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Ett av de EU-gemensamma målen i Europa 2020-strategin innebär att minst 20 miljoner människor ska lyftas ur risk för fattigdom och social utestängning. För att bidra till måluppfyllelsen presenterade kommissionen hösten 2010 en europeisk plattform mot fattigdom och social utestängning. Föreliggande rekommendation utgör en del av detta s.k. flaggskeppsinitiativ.

1.2 Förslagets innehåll

Den 20 februari 2013 presenterade kommissionen ett initiativ för att främja sociala investeringar för tillväxt och sammanhållning, det s.k. sociala investeringspaketet. En del av detta initiativ utgörs av en rekommendation om att motverka ekonomisk och social utsatthet bland barn. Rekommendationen tar avstamp i FNs konvention om barnets rättigheter och utgör ett gemensamt europeiskt ramverk för medlemsstaternas arbete med att utveckla integrerade strategier som bygger på tre grundpelare:

Tillgång till tillräckliga resurser genom att stödja föräldrars deltagande på arbetsmarknaden genom tillgång till barnomsorg och förskola, möjlighet att kombinera arbete och föräldraansvar samt erkänna den starka länken mellan föräldrars arbetsmarknadsdeltagande och barnens levnadsvillkor. Likaså säkerställa en adekvat levnadsstandard genom en kombination av förmåner.

Tillgång till tjänster av god kvalitet till en rimlig kostnad genom investering i barnomsorg och förskoleverksamhet, öka utbildningssystemets förmåga att kompensera för ogynnsamma uppväxtvillkor och stimulera barns emotionella, sociala, kognitiva och fysiska utveckling, förbättra hälso- och sjukvårdens förmåga att möta behoven hos barn som lever i en utsatt situation, ge barn tillgång till trygghet och ändamålsenlig boende- och

levnadsstandard, stärka stödet till föräldrar och säkerställa att omhändertagna barn får växa upp i en miljö som tillgodoser deras behov.

2012/13:FPM79

Barns rätt till delaktighet som bl.a. innefattar att främja alla barns möjlighet att delta i lek, fritid, sport och kulturella aktiviteter, erkänna barns inflytande över sitt eget välbefinnande och skapa förutsättningar för barns delaktighet i beslut som rör deras liv.

Vidare rekommenderas medlemsstaterna att stärka synergier mellan de områden som är särskilt relevanta för social inkludering bland barn såsom utbildning, sysselsättning, hälsa, jämlikhet och barnets rättigheter. Genom rekommendationen uppmannas medlemsstaterna även att stärka utvecklingen av evidensbaserade metoder genom uppföljning och erfarenhetsutbyte.

Kommissionen lyfter slutligen fram att alla relevanta EU-instrument bör tas tillvara för att stödja de politiska prioriteringar som lyfts fram i rekommendationen. Att motverka ekonomisk och social utsatthet är en nyckelfråga inom Europa 2020-strategin och medlemsstaterna uppmuntras att, när så är lämpligt, överväga nationella mål om minskad ekonomisk och social utsatthet bland barn utifrån nationella förhållanden liksom att använda sig av det föreslagna uppföljningssystem som bilagts rekommendationen. Vidare rekommenderar kommissionen att relevanta finansiella instrument, såsom strukturfonderna, tas tillvara för att stödja de prioriteringar som anges i rekommendationen.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Förslaget har ingen rättslig verkan.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Förslaget har inga budgetära konsekvenser för medlemsstaterna eller för EU-budgeten.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen ser positivt på att rekommendationen har ett tydligt barnrättsperspektiv genom att lyfta vikten av barns och ungas välfärd och vikten av delaktighet i samhället och i beslut som rör dem.

Regeringen välkomnar att rekommendationen betonar det starka sambandet mellan föräldrars möjlighet att arbeta och barnens levnadsförhållanden och därmed vikten av att stödja föräldrars arbetsmarknadsdeltagande bl.a. genom att stödja anställbarhet, möjlighet att kombinera arbete och föräldraansvar liksom tillgång till högkvalitativ förskola och barnomsorg till en rimlig kostnad.

Regeringen välkomnar också att rekommendationen har ett tydligt förebyggande perspektiv, liksom att betoningen ligger på åtgärder som förbättrar alla barns välfärd, samtidigt som hänsyn tas till barn i en särskilt utsatt situation.

Regeringen kan också stödja den inriktning som anges när det gäller att främja utvecklingen av kunskapsbaserade insatser genom att utnyttja befintliga indikatorer och erfarenhetsutbyte. Regeringen menar vidare att rekommendationens inriktning ligger väl i linje med FN:s konvention om barnets rättigheter.

Samarbetet gällande socialpolitik på EU-nivå sker inom ramen för den s.k. öppna samordningsmetoden då det rör sig om frågor rörande nationell kompetens. Regeringen anser att det är viktigt och värdefullt att genom denna metod fortsatt utbyta erfarenheter och lära av varandra.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Inga medlemsstater har ännu delgett officiella ståndpunkter gällande rekommendationen.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Kommissionens förslag om rekommendation har inte sänts på remiss.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 292 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Varken subsidiaritets- eller proportionalitetsprincipen kommenteras i kommissionens förslag. Rekommendationen utgör en vägledning för medlemsstaternas arbete och är således inte rättsligt bindande.

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Det irländska ordförandeskapet i EU har aviserat rådsslutsatser om kommissionens initiativ för att främja sociala investeringar för tillväxt och sammanhållning, det s.k. sociala investeringspaketet, där denna rekommendation utgör en del.